

Beleidsregel artikel 13B Opiumwet gemeente Grave

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Juridisch kader
3. Nul optiebeleid coffeeshops
4. Handhavingsbeleid artikel 13b van de Opiumwet
5. Afwijkingsbevoegdheid
6. Inwerkingtreding

1. Inleiding

Om de handel in drugs in de gemeente Grave tegen te gaan is, ter bescherming van de gezondheid en openbare orde en veiligheid, een strikte handhaving bij overtredingen van de Opiumwet gewenst en noodzakelijk, vanuit het straf-, civiel- en bestuursrecht. Uitgangspunt is dat de handel in drugs (zowel soft- als harddrugs) in alle gevallen is verboden en hier handhavend tegen opgetreden wordt. Daarvoor is het gewenst om een strikt handhavingsbeleid te formuleren. Bij het opstellen van dit beleid is rekening gehouden met de afspraken die in B5-verband zijn gemaakt inzake de bestuursrechtelijke maatregelen. In dit verband zitten de vijf grootste gemeenten van de provincie Brabant (B5). Het betreft de volgende gemeenten: Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg. De bestuursrechtelijke maatregelen van deze gemeenten zijn op elkaar afgestemd. Er is een aantal aanpassingen doorgevoerd op de beleidsregel van de B5-gemeenten, om de beleidsregel passend te maken voor de gemeente Grave. Zo wordt ervoor gekozen om zowel woningen als lokalen bij de eerste constatering te sluiten, wanneer een handelshoeveelheid drugs wordt aangetroffen. Dit in verband met de volksgezondheid en de openbare orde en veiligheid. Als er aanwijzingen zijn dat er sprake is van een schrijnend geval, waardoor het middel van sluiting niet evenredig en geschikt is, kan gemotiveerd afgeweken worden van de beleidsregel. Deze afwijkingsbevoegdheid is te vinden onder punt vijf in de beleidsregel.

2. Juridisch kader

Voor de bestuursrechtelijke handhaving van de verboden in de zin van artikel 2 (verbod op aanwezigheid van harddrugs, Lijst I) en artikel 3 (verbod op aanwezigheid van softdrugs, Lijst II) Opiumwet, is in die wet het artikel 13b opgenomen.

Artikel 13b Opiumwet luidt als volgt:

De burgemeester is bevoegd tot toepassing van bestuursdwang indien in woningen of lokalen dan wel in of bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is.

Het eerste lid is niet van toepassing indien woningen, lokalen of erven als bedoeld in het eerste lid, gebruikt worden ter uitoefening van de artseneijbereidkunst, de geneeskunst, de tandheelkunst of de diergeneeskunde door onderscheidenlijk apothekers, artsen, tandartsen of dierenartsen

Eveneens is de aanwijzing Opiumwet van het college van procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie d.d. 13-12-2012 van kracht (inwerking getreden per 1 januari 2013; Staatscourant 2012, 26938).

3. Nul optiebeleid coffeeshops

In de gemeente Grave worden geen coffeeshops toegestaan.

4. Handhavingsbeleid artikel 13b van de Opiumwet

Definitie drugshandel:

In deze beleidsregel wordt onder drugshandel verstaan: de verkoop, aflevering of verstrekking dan wel daartoe aanwezigheid van drugs in een pand en de daarbij behorende erven.

Onderstaande beleidsregel ziet toe op de bevoegdheid tot het sluiten van panden en bijbehorende erven door de burgemeester bij verkoop, aflevering of verstrekking dan wel aanwezig zijn van een middel als bedoeld in lijst I of II vanuit woningen of lokalen en behorende erven. Met de wijziging van artikel 13b Opiumwet per 1 november 2007 kunnen alle drugspanden aangepakt worden, dus ook woningen.

Zoals de redactie van artikel 13b Opiumwet aangeeft, heeft de burgemeester voor de handhaving van de handel in drugs in of vanuit panden en bijbehorende erven de mogelijkheid bestuursdwang toe te passen. Om betrokkenen niet in de gelegenheid te stellen een financiële belangenafweging te maken, wordt er in beginsel geen gebruik gemaakt van het opleggen van een last onder dwangsom.

De bevoegdheid tot toepassing bestuursdwang wordt aanwezig geacht indien er sprake is van een handelshoeveelheid dan wel (bij hennepplanten) van beroeps- of bedrijfsmatige hennep teelt als bedoeld voor het verkopen, afleveren, verstrekken dan wel daartoe aanwezig zijn in de zin van artikel 13B Opi-

umwet. Meer dan 5 hennepplanten of meer dan 5 gram softdrugs, wordt in deze beleidsregel beschouwd als een handelshoeveelheid. Gekeken naar harddrugs, dan is in deze beleidsregel sprake van een handelshoeveelheid bij meer dan 0,5 gram (Voor GHB geldt een hoeveelheid van 5 ml). Hiermee is aansluiting gezocht met vaste jurisprudentie op basis van artikel 13b Opiumwet.

Niet spoedeisend/ spoedeisende bestuursdwang

Het uitgangspunt van deze beleidsregel is dat alvorens tot besluitvorming omtrent sluiting wordt overgegaan, een vooraankondiging wordt gegeven. In de vooraankondiging wordt het voornemen tot sluiting opgenomen. De belanghebbende wordt hierdoor in de gelegenheid gesteld op het voornemen tot sluiting een zienswijze te geven. In spoedeisende gevallen kan de burgemeester echter besluiten dat direct tot sluiting wordt overgegaan, aldus zonder vooraankondiging en zienswijze mogelijkheid. De last onder bestuursdwang en toepassing hiervan is geregeld in de artikelen 5:21 e.v. Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Onderverdeling beleid

Het beleid betreffende de bestuurlijke handhaving van artikel 13b Opiumwet wordt onderverdeeld in de volgende rubrieken:

- Drugshandel in of vanuit woningen
- Drugshandel in of vanuit (al dan niet voor het publiek opengestelde) lokalen

Drugshandel in of vanuit woningen

In de beleidsregel wordt onderscheid gemaakt tussen woningen en lokalen. Bij woningen grijpt een sluiting namelijk zwaarder in op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene(n). De essentie ligt daarin dat er in bewoonde woningen sprake is van het hebben van een woongenot en de daaraan sterk gerelateerde persoonlijke levenssfeer.

In het kader van dit beleid wordt onder een woning een pand verstaan dat (of ruimte die) in de aange troffen staat op een normale wijze voor bewoning kan worden gebruikt en dat/die daarvoor ook mag worden gebruikt (woongenot). Of een woning wordt gebruikt als woonruimte en er dan ook sprake is van het hebben van woongenot, blijkt uit de feitelijke constatering ter plaatse. Een (bedrijfs)woning die niet als woning wordt gebruikt wordt aangemerkt als lokaal.

Directe handhaving

Er wordt voor gekozen om bij woningen ook direct te handhaven, omdat blijkt dat er vaak sprake is van een ernstige situatie. Bovendien worden woningen, waarbij meer dan de toegestane hoeveelheid drugs wordt gevonden, vaak niet overeenkomstig de bestemming gebruikt en is er sprake van bedrijfsmatigheid. Daarnaast dient het verplaatsingseffect van de desbetreffende handel vanuit inrichtingen naar woningen voorkomen te worden. Er wordt daarom voor gekozen om ook bij woningen adequaat op te treden, ondanks de woonbescherming en de waarborgen van artikel 8 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM). Natuurlijk wordt elk geval zorgvuldig bekeken, waarbij de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden in acht worden genomen.

Toepassing van de maatregel moet dus altijd zorgvuldig gebeuren. Er is extra zorgvuldigheid geboden, als er sprake is van (mogelijk) verblijf van minderjarige(n) in de woning. Anderzijds dienen minderjarige(n) ook beschermd te worden tegen blootstelling aan dergelijke situaties, daarom wordt in gevallen dat minderjarige(n) betrokken zijn een melding gedaan bij/overleg gepleegd met Centrum Jeugd en Gezin of andere zorgpartners. De extra zorgvuldigheid die geboden is bij de aanwezigheid van minderjarigen, hoeft niet te betekenen dat de sluiting van de woning niet doorgaat.

Daarnaast wordt, gelet op de vrees voor herhaling van de overtreding, het niet redelijk geacht om – wanneer in of vanuit een woning (+ bijbehorende erven) drugshandel t.a.v. softdrugs wordt geconstateerd met een handelsvoorraad van meer dan 5 gram of bij meer dan 5 hennepplanten - te volstaan met een waarschuwing. Bij de eerste geconstateerde overtreding wordt dan ook direct bestuursdwang toegepast, gebruik makend van een vooraankondiging.

Sluitingstermijnen hard- en softdrugs in woningen

-harddrugs in woningen en bijbehorende erven

Overtreding

In of vanuit een woning (+ bijbehorende erven) wordt drugshandel t.a.v. harddrugs geconstateerd met een handelsvoorraad van > 0,5 gram.

Sluiting

- 1ste constatering: 6 maanden sluiting
- 2de constatering: 12 maanden sluiting
- 3de constatering: sluiting voor onbepaalde tijd

-softdrugs in woningen en bijbehorende erven

Overtreding

In of vanuit een woning (+ bijbehorende erven) wordt drugshandel t.a.v. softdrugs geconstateerd met een handelsvoorraad van > 5 gram of > 5 planten.

Sluiting

- 1ste constatering: 3 maanden sluiting
- 2de constatering: 6 maanden sluiting
- 3de constatering: 12 maanden sluiting

Drugshandel in of vanuit (al dan niet voor publiek opengestelde) lokalen

Indien er geen sprake is van een 'woning', wordt het pand/de ruimte beschouwd als 'lokaal' in de zin van dit beleid. Onder de in deze categorie bedoelde panden vallen de voor publiek toegankelijke lokalen en bijbehorende erven (zoals winkels en horecabedrijven) en de niet voor publiek toegankelijke lokalen en bijbehorende erven (zoals loodsen, magazijnen en andere bedrijfsruimten). Als lokaal wordt tevens aangemerkt een (bedrijfs)woning, die niet als woning wordt gebruikt.

Drugshandel in of vanuit lokalen en behorende erven vormt eveneens een ernstige aantasting van de openbare orde, veiligheid en volksgezondheid. Daarbij wordt een zware druk op de omgeving gelegd. Zeker in woongebieden wordt de aanwezigheid daarvan als zeer belastend ervaren. Bovendien vormt het een bedreiging voor de sociale veiligheid in de buurt. Er wordt dan ook gekozen om lokalen direct te handhaven

Sluitingstermijnen hard- en softdrugs in lokalen:

-harddrugs in al dan niet voor publiek toegankelijke lokalen en daarbij behorende erven

Overtreding:

In of vanuit een al dan niet voor het publiek toegankelijke lokaal, niet zijnde bewoonde woning (+ bijbehorende erven) wordt drugshandel ten aanzien van harddrugs geconstateerd met een handelshoeveelheid van > 0,5 gram.

Sluiting:

1ste constatering: 12 maanden sluiting

2de constatering: sluiting voor onbepaalde tijd

-softdrugs in al dan niet voor publiek toegankelijke lokalen en daarbij behorende erven

Overtreding:

In of vanuit een al dan niet voor het publiek toegankelijke lokaal (+ bijbehorende erven) wordt drugshandel t.a.v. softdrugs geconstateerd met een handelshoeveelheid van > 5 gram of > 5 planten.

Sluiting:

1ste constatering: 6 maanden sluiting

2de constatering: 12 maanden sluiting

3de constatering: sluiting voor onbepaalde tijd

Herhaling overtreding

De termijn waarbinnen er sprake is van een herhaalde overtreding is vijf jaar. Dus als een overtreding heeft plaatsgevonden en is geconstateerd, wordt van een volgende overtreding uitgegaan als de geconstateerde overtreding heeft plaatsgevonden binnen vijf jaar na de vorige geconstateerde overtreding. Is de termijn langer dan vijf jaar, dan wordt de nieuwe overtreding die is geconstateerd, weer beschouwd als een eerste geconstateerde overtreding.

Indien bij een tweede constatering sprake is van een middel dat niet op de zelfde lijst van de Opiumwet staat als het middel dat bij de eerste constatering is aangetroffen wordt uitgegaan van de maatregelen 2° constatering harddrugs.

Overzicht handhavingsmatrixen hard- en softdrugs in woningen of lokalen

Sluiting	Woningen		Lokalen	
	Harddrugs	Softdrugs	Harddrugs	Softdrugs
1 ^{ste} constatering	6 maanden	3 maanden	12 maanden	6 maanden
2 ^{de} constatering	12 maanden	6 maanden	Onbepaalde tijd	12 maanden
3 ^{de} constatering	Onbepaalde tijd	12 maanden		Onbepaalde tijd
4 ^{de} constatering		Onbepaalde tijd		

4. Afwijkingsbevoegdheid

In beginsel wordt er overeenkomstig de bovenstaande beleidsregel besloten. Als er aanwijzingen zijn dat sprake is van een schrijnend geval, waardoor het middel van sluiting niet evenredig en geschikt is, kan de burgemeester ervoor kiezen om de toepasselijke maatregel voorwaardelijk te nemen met een proeftijd. Het sluiten van een woning is immers een ultimum remedium, dat wordt ingezet, alleen en voor zover dit in overeenstemming is met het proportionaliteits- en het subsidiariteitsbeginsel. In de praktijk zal per casus worden bepaald of sprake is van een schrijnend geval die tot afwijking van de beleidsregel noopt. Daarnaast kan de burgemeester op grond van artikel 4:84 AWB van het beleid afwijken.

5. Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking op de eerste dag na de datum van bekendmaking.

Aldus vastgesteld op 21 juni 2016 door de burgemeester van de gemeente Grave,
A.M.H. Roolvink

Toelichting op de beleidsregel artikel 13B Opiumwet gemeente Grave

Algemeen

Noodzaak handhavingsbeleid

Om de handel in drugs in de gemeente Grave tegen te gaan is, ter bescherming van de gezondheid en openbare orde en veiligheid, een strikte handhaving bij overtredingen van de Opiumwet gewenst en noodzakelijk, vanuit het straf- civiel en bestuursrecht. Uitgangspunt is dat de handel in drugs (zowel soft- als harddrugs) in alle gevallen is verboden en hier handhavend tegen opgetreden wordt.

Om effectief en efficiënt tot handhaving te kunnen overgaan, is het gewenst om hiervoor een strikt handhavingsbeleid te formuleren. Dit handhavingsbeleid is beschreven in deze beleidsregel en geeft weer hoe de burgemeester omgaat met de bevoegdheid op grond van artikel 13B Opiumwet ten aanzien van woningen en lokalen en daarbij behorende erven.

Intensivering aanpak criminaliteit

De burgemeesters van de gemeenten Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg (B5-gemeenten) en de Minister van Veiligheid en Justitie hebben in december 2010 naar aanleiding van de onderzoeksresultaten uit de 'Stads- en regioscan grootste Brabantse gemeenten' afgesproken de bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale aanpak van de georganiseerde criminaliteit te intensiveren. Daartoe zijn in de B5- gemeenten in 2011 quickscans afgenomen om onder meer de bestuurlijke weerbaarheid te inventariseren. Uit deze quickscans is gebleken dat de aanpak van hennepcultuur en hennephandel, ook in de coffeeshops, binnen de B5-gemeenten verschillend is. Gelet op het gegeven dat criminelen zich niets aan gemeentegrenzen gelegen laten liggen, is geconcludeerd dat het van belang is om in B5-verband de toe te passen bestuursrechtelijke maatregelen op elkaar af te stemmen. De betreffende gemeenten zijn daarbij ondersteund en geadviseerd door het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Zuid-West Nederland en het programmabureau Taskforce B5, nu Taskforce Brabant Zeeland genoemd.

Naast de B5-gemeenten is het ook voor de overige gemeenten in Brabant van belang om te zorgen dat zij in staat zijn om adequaat hun bestuurlijke verantwoordelijkheid te kunnen nemen in de bestrijding van criminaliteit. Het formuleren van een handhavingsbeleid met betrekking tot de Opiumwet past hierin. Voor het opstellen van het beleid is rekening gehouden met de afspraken die in B5-verband zijn gemaakt inzake de bestuursrechtelijke maatregelen. Zoals benoemd, zijn er wel een aantal aanpassingen doorgevoerd om het een passende beleidsregel te maken voor de gemeente Grave. Deze aanpassingen zijn onder andere voortgekomen uit praktijkervaringen. Ook is bij het opstellen van het beleid gekeken naar het Damoclesbeleid van de omliggende gemeenten.

Achtergrond artikel 13B Opiumwet (Wet Damocles)

De handhaving van de Opiumwet verloopt sinds de inwerkingtreding van de Wet Damocles (artikel 13b Opiumwet) via het strafrecht en het bestuursrecht. Op basis van artikel 13b Opiumwet heeft de burgemeester rechtstreeks de bevoegdheid gekregen om bestuursdwang toe te passen indien in of vanuit woningen of lokalen dan wel in of bij zodanige woningen of lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I en II wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is. Het is de bedoeling van de wetgever geweest om de burgemeester de mogelijkheid te geven op te kunnen treden tegen drugshandel in of vanuit inrichtingen of woningen zonder dat daarbij steeds aangetoond moet worden dat sprake is van (geabstraheerde) overlast. Ook heeft de wetgever beleidselementen die niet rechtstreeks gerelateerd zijn aan het belang van bescherming van de openbare orde en het woon- en leefklimaat, zoals de bescherming van jongeren, hiermee een hechtere basis willen geven.

Artikel 174a Gemeentewet

Tegen openbare ordeverstoringen vanuit woningen en niet voor publiek toegankelijke lokalen kan worden opgetreden op grond van artikel 174a van de Gemeentewet. Bij de toepassing van artikel 174a Gemeentewet is vooral het 'overlast'-begrip van belang. Aangezien voor de toepassing van artikel 13B Opiumwet geen sprake hoeft te zijn van overlast, wordt geen verdere aandacht besteed aan het gebruik van artikel 174a Gemeentewet.

Artikel 4:84 AWB

Zoals in de beleidsregels naar voren is gekomen, kan de burgemeester onder andere op basis van artikel 4:84 AWB afwijken van de beleidsregels. Artikel 4:84 AWB luidt als volgt:

'Het bestuursorgaan handelt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen.'

Sluiting van woningen en lokalen

Onder het sluiten van woningen en lokalen wordt verstaan, het verzegelen van een woning/lokaal, danwel het vervangen van de sloten van een woning/lokaal.

Het betreden van een conform dit beleid gesloten woning/lokaal levert strafbaarheid op, tenzij er sprake is van een rechtmatig verkregen ontheffing van de burgemeester.